

مطالعه انسجام‌های معاشرتی، اظهاری، ساختاری و رابطه آنها با یکدیگر در خانواده‌های تهرانی

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۴/۰۵

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۵/۲۰

کد مقاله: ۵۳۳۹۳

خدیجه سفیری^۱، افسانه کمالی^۲، زهرا ملا^۳

چکیده

از میان انواع روابط خانوادگی که در تحقیقات جامعه‌شناسانه مورد بررسی قرار گرفته‌اند، به رابطه والدین و فرزندان ازدواج کرده که رابطه‌ای در دوره بزرگسالی است، کمتر توجه شده است. لذا، در تحقیق حاضر با استفاده از مدل مفهومی انسجام خانوادگی^۱ که اشاره دارد به پیوستگی میان والدین و فرزندی که منزل پدری را ترک کرده و زندگی جدید خود را بنا نهاده‌اند^۲ به بررسی سه بعد از ابعاد انسجام خانوادگی (انسجام معاشرتی، اظهاری، ساختاری) می‌پردازیم. این پژوهش با روش پیمایش، ابزار پرسشنامه، روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و با نمونه‌ای مشتمل بر ۲۵۶ نفر که شامل فرزندان ازدواج کرده ۲۰ تا ۶۰ ساله‌ی سه منطقه از شهر تهران است، به اجرا درآمد. نتایج نشان دادند که میزان انسجام معاشرتی و اظهاری در خانواده‌های تهرانی بالاتر از حد متوسط است و از میان مولفه‌های انسجام ساختاری، می‌توان گفت که فاصله جغرافیایی و متغیر ترتیب تولد تنها با انسجام معاشرتی رابطه داشته‌اند؛ همچنین متغیر وضعیت سلامتی والدین و فرزندان ازدواج کرده، با انسجام معاشرتی و نیز انسجام اظهاری رابطه برقرار نمودند؛ در ادامه متغیر وضعیت والدینی فرزندان ازدواج کرده (والدین بودن فرزندان ازدواج کرده) با هر دو انسجام معاشرتی و اظهاری رابطه داشت. همچنین نتایج تحلیل رگرسیونی نشان داد که ۳۳،۴ درصد از تغییرات انسجام معاشرتی و ۲۰،۵ درصد از واریانس انسجام اظهاری به‌واسطه متغیرهای مورد نظر تبیین شده‌اند.

واژگان کلیدی: انسجام معاشرتی، انسجام اظهاری، انسجام ساختاری، رابطه والدین و فرزندان ازدواج کرده

۱- دکتری جامعه‌شناسی و استاد گروه علوم اجتماعی دانشگاه الزهرا

۲- دکتری جامعه‌شناسی و استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه الزهرا

۳- کارشناس ارشد پژوهشگری اجتماعی، دانشگاه الزهرا، نویسنده مسئول، Zahra_molla@yahoo.com